2. ජාතික ආදයම හා වියදම

2.1 සමස්ත ක්‍රියාකාරිත්වය

පසුගිය වසරේ මධ්‍යස්ථ මට්ටමින් පැවති ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වය සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පත්කරමින් 1997 දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (ද.දේ.නි.) මූර්ත වශයෙන් සියයට 6.4 කින් වර්ධනය විය. 1997 දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධන අනුපාතිකය, පසුගිය පස් වසරක කාලය තුළ (1992-1996) වාර්තා වූ සාමාන්‍ය වර්ධන අනුපාතිකය වූ 5.2 කට වඩා සැලකියයුතු අන්දමින් වැඩිවිය. 1996 වර්ෂයේ ප්‍රථම භාගය තුළ ඇති වූ පසුබැස්මෙන් අනතුරුව, ආර්ථිකය එම වසරේ දෙවෙනි භාගයේදී යථා තත්ත්වයට පත් විය. එම වර්ධන ක්‍රියාකාරිත්වය 1997 දී වඩා වේගවත් විය. 1996 වසරේ දිගු කලක් පැවති නියඟයේ බලපෑමට ඉතා දැඩි ලෙස හසුවුණු කෘෂි කාර්මික අංශය 1997 දී ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පත්විය. නිමැවුම් කර්මාන්ත, ඉදිකිරීම් හා සේවා යන අංශයන්ද, 1997 දී මැනවින් ක්‍රියාත්මක වෙමින් වැඩි වර්ධන වේගයට දයක විය.

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදයම එකතු කිරීමෙන් ගණනය කරනු ලබන දළ ජාතික ආදයම (ද.ජා.නි.) සියයට 6.9 ක වැඩි අනුපාතයකින් ඉහළ ගියේය. විදේශ ආයෝජනයන් සඳහා වූ පොලී ඉපැයීම්වල ඉහළයෑමක් පෙන්නුම් කරමින් ආයෝජන ආදයම ඉහළයාමත් විදේශීය ණය සඳහා වූ පොලී ගෙවීම් අඩුවීමත් යන සාධක නිසා විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදයාමේ ඇතිවූ වර්ධනය මෙයට හේතු විය.

පවත්නා වෙළෙඳපොළ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය රුපියල් බිලියන 890 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. මැදිවසර ජනගහනය 1997 වර්ෂය සඳහා සියයට 1.3 ක වර්ධනයකින් යුතුව, දශලක්ෂ 18.6 දක්වා ඉහළ ගිය බවටද ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. ඒ අනුව, ඒක පුද්ගල දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය 1997 වර්ෂයේදී රුපියල් 47,999 (ඇමරිකන් ඩොලර් 814) දක්වා ඉහළ ගියේය. ශ්‍රී ලංකාව ක්‍රමයෙන් මධ්‍යම ආදයම ලබන කාණ්ඩයේ රටක් බවට ළඟාවන බැවින්, තවදුරටත් සංවර්ධන කටයුතු සඳහා සහනදායී පදනමකින් විදේශීය අරමුදල් ලබාගැනීමේ හැකියාව ක්‍රමයෙන් අඩුවනු ඇත. ඒ නිසා අනාගතයේදී සංවර්ධන ව්‍යාපෘතීන් සඳහා අරමුදල් වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් විදේශීය ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළවලින් ලබා ගැනීමට සිදුවනු ඇත. ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළ තුළ ශ්‍රී ලංකාවට අදළ කඩඉම් පොලී අනුපාතයක් ස්ථාපිත කිරීමේ අරමුණින් යුතුව රජය 1997 මාර්තු මාසයේ දී ජාත්‍යන්තර ප්‍රාග්ධන වෙළෙඳපොළට ඇමරිකානු ඩොලර් දශලක්ෂ 50 ක් සඳහා පාවෙන අනුපාතික නෝට්ටු නිකුතුවක් ඉතා සාර්ථකව දියත් කළේය.

1997 දී දේශීය ආයෝජන වාතාවරණය වඩා යහපත් අතට හැරුණේය. පොලී අනුපාතික අඩු කිරීම, උද්ධමනය මධ්‍යස්ථ මට්ටමකට අඩුවීම සහ රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ මනා පාලනයක් ඇතිවීම යන කරුණු ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය වෙළෙඳ පොළවල්වල තත්ත්වය ඉතාමත් අස්ථාවර තත්ත්වයක පැවතුණු වාතාවරණයක් යටතේ දේශීය මූල්‍ය වෙළෙඳපොළ සාපේක්ෂ වශයෙන් ස්ථායී මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට ආධාරක විය. මූලික සාර්ව ආර්ථික සාධක වඩා යහපත් අතට පත්වීම ආයෝජක විශ්වාසදයකත්වය වර්ධනය කිරීමට හේතුවිය. එය 1997 ආර්ථික වර්ධන වේගය කෙරේද හිතකර අන්දමින් බලපෑවේය. ඉහළ වර්ධන අනුපාතිකය ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් කලින් වර්ෂයේ පැවති පරිහානි තත්ත්වයෙන් ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පත්වීමද පිළිබිඹු කළේය. කොටස් වෙළෙඳපොළෙහි සුළු වර්ධනයක් දකින්නට තිබුණු අතර, වර්ෂය තුළදී සමාගම්හි ලාබ ලැබීම් ද වර්ධනය විය. විදේශීය සෘජු ආයෝජන ගලා ඒමෙහි ද ඉහළ යාමක් දකින්නට ලැබුණු නමුත්, නැගෙනහිර ආසියාතික රටවල වූ මූල්‍ය අර්බුදයෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ඇතැම් නැගෙනහිර ආසියාතික රටවල් ගිවිසගත් විදේශීය ආයෝජනයන්ද අත්හිටවූ බැවින් එම කලාපයෙන් පැමිණි විදේශ ආයෝජන අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා අඩුවිය. 1997 වර්ෂයේ කාර්මික ආරවුල්වලද සමනය වීමක් දැකිය හැකිවිය. කෙසේ වුවත්, ශ්‍රම වෙළෙඳපොළෙහි පවත්නා ව්‍යුහාත්මක ගැටළු සහ ප්‍රමාණවත් නොවන පොදු කාර්ය පහසුකම් තවදුරටත් පෞද්ගලික ආයෝජනයන්හි වේගවත් වර්ධනයකට බාධකයන් වූ අතර, ආරක්ෂක වියදම ඉහළයාමද සම්පත් නිෂ්පාදනමය ආයෝජනයන්ගෙන් ඈත්කරන්නට හේතුවිය. මෙම තත්ත්වයන් යටතේ වුවද, දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් 1996 වර්ෂයේ පැවැති මට්ටමට වඩා මදක් ඉහළ අනුපාතයක් වාර්තා කිරීමට සමත් විය.

කෘෂිකාර්මික අංශය 1997 වර්ෂයේදී මූර්ත වශයෙන් සියයට 3.1 ක වර්ධන වේගයක් වාර්තා කළ අතර, 1997 වර්ෂයේ මූර්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයට එහි දයකත්වය සියයට 8.4 ක් විය. තේ, පොල් සහ වී යන ප්‍රධාන කෘෂි භෝගයන් තුනෙහි නිෂ්පාදනය ඉහළ ගිය අතර, රබර් නිෂ්පාදනය අඩුවිය. තේ නිෂ්පාදනය පසුගිය වර්ෂයට සාපේක්ෂව තවදුරටත් සියයට 7.2 කින් වර්ධනය වෙමින් කිලෝග්‍රෑම් දශ ලක්ෂ 277 ක් වූ නව වාර්තාගත නිෂ්පාදන මට්ටමක් සලකුණු කළේය. තේ නිෂ්පාදනය 1993 වර්ෂයේ සිට අඛණ්ඩව වර්ධනයවීම සැලකියයුතු කරුණක් වෙයි. 1996 සහ 1997 වර්ෂවලදී ජාත්‍යන්තර තේ මිල අඛණ්ඩව ඉහළයාම නිසාද තේ නිෂ්පාදකයන්ට ලාභ අත්විය. වී නිෂ්පාදනය 1997 දී සියයට 8.6 කින් වර්ධනය වූ අතර, මෙය සහල් ආනයන පැහැදම අඩුකිරීමට හේතුවිය. පොල් නිෂ්පාදන උප අංශය යථා තත්ත්වයට පත්වීමේදී මන්දගාමී බවක් දකින්නට ලැබෙන්නේ පොල් නිෂ්පාදනය දේශගුණික තත්ත්වයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන්නේ වසරක පමණ කාල පමාවකින් වන බැවිනි. 1996 වර්ෂයේදී පසුබෑමක් සළකුණු කළ ධීවර උප අංශයද මුහුදු හා මිරිදිය මත්ස්‍ය යන දෙඅංශයන්ම නිෂ්පාදනයෙහි වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් මෙම වර්ෂයෙහිදී ප්‍රකෘතිමත් තත්ත්වයට පත්විය.

2.1 සංඛ්‍යා සටහන

ස්ථාවර (1982) සාධක වියදම් මිල අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයේ ආංශික සංයුතිය සහ වර්ධනය

අංශය	වැඩිවීමේ අනුපාතය %		ද.ජා.නි.හි වැඩිවීමෙහි ප්‍රතිශතක දයකත්වය		ද.ජා.නි.හි ප්‍රතිශතය	
	1996(අ)	1997(අ)	1996(අ)	1997(අ)	1996අ)	1997(අ)
1. කෘෂිකර්මය දව ආදී වන ද්‍රව්‍ය හා ධීවර කර්මාන්තය	-4.6	3.1	-29.4	8.4	18.8	18.1
කෘෂිකර්මය	-5.1	3.0	-27.7	6.9	15.8	15.2
තේ	5.1	7.2	3.0	2.0	1.9	1.9
රබර්	6.3	-5.8	0.8	-0.4	0.4	0.4
පොල්	-7.6	3.3	-5.1	0.9	1.9	1.9
වී	-26.7	8.6	-35.7	3.8	3.0	3.1
අනෙකුත්	3.5	0.4	9.3	0.6	8.5	8.0
දව ආදී වන ද්‍රව්‍ය	1.3	1.3	0.5	0.2	1.3	1.2
ධීවර	-3.9	5.0	-2.2	1.2	1.7	1.6
2. පතල් හා කැනීම් කටයුතු	8.9	3.4	6.8	1.3	2.6	2.5
3. නිමැවුම් කර්මාන්ත	6.5	9.3	42.5	28.9	21.3	21.8
තේ, රබර් සහ පොල් මද නිෂ්පාදන සැකසීම	1.0	3.0	0.7	1.0	2.2	2.1
නිෂ්පාදන කර්මාන්ත	7.3	10.3	38.9	26.4	17.7	18.2
කුඩා කර්මාන්ත	6.3	7.0	2.9	1.5	1.5	1.5
4. ඉදිකිරීම්	3.4	5.4	7.4	5.5	7.0	6.9
5. විදුලිය, ගෑස්,ජලය හා සනීපාරක්ෂක සේවා	-2.0	8.0	-1.0	1.7	1.5	1.5
එයින් :						
විදුලිය	-3.8	8.0	-1.7	1.5	1.3	1.3
6. ප්‍රවාහනය ගබඩා කිරීම හා සංනිවේදනය	7.5	7.8	26.7	13.4	11.8	11.9
එයින් :						
සංනිවේදනය	25.2	33.1	8.7	6.4	1.3	1.7
7. තොග සහ සිල්ලර වෙළෙඳුම	5.2	6.5	35.2	21.0	22.1	22.0
ආනයන	7.4	9.0	21.0	12.3	9.4	9.6
අපනයන	8.2	11.6	8.3	5.7	3.4	3.5
දේශීය	2.0	2.2	5.9	3.0	9.3	8.9
8. බැංකු රක්ෂණ සහ නිශ්චල දේපල	10.1	9.8	18.6	8.9	6.2	6.4
9. නිවාස අයිතිය	1.3	1.2	1.0	0.4	2.3	2.2
10. රාජ්‍ය පරිපාලන හා ආරක්ෂක කටයුතු	5.0	4.4	6.8	2.8	4.4	4.3
11. සේවා (අන් තැනක සඳහන් නොවන)	4.0	5.8	4.7	3.2	3.8	3.8
12. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	3.8	6.4	119.5	95.5	101.8	101.4
13. විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදයම	-	-	-19.5	4.5	-1.8	-1.4
14. දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	3.2	6.9	100.0	100.0	100.0	100.0

(අ) තාවකාලික

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

1996 වර්ෂයේදී වාර්තා කළ සියයට 6.5 ක වර්ධනය හා සසඳන කල නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශය 1997 දී සියයට 9.3 කින් වර්ධනය වුනු අතර සමස්ත ආර්ථික වර්ධනයට එම අංශයේ දයකත්වය සියයට 29 ක් විය. අපනයනාභිමුඛ කර්මාන්ත තවදුරටත් ආර්ථික වර්ධනයෙහි ගාමක අංශය විය. කාර්මික අපනයන මුළු කාර්මික නිෂ්පාදනයෙන් තුනෙන් දෙකක් පමණ වූ අතර, එය නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයේ වඩාත්ම වැදගත් උප අංශය විය. කාර්මික නිෂ්පාදනයන්ගේ අපනයන වටිනාකම 1996 වර්ෂයේ පැවති එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශලක්ෂ 3,006 සිට 1997 දී එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශලක්ෂ 3,436 දක්වා සියයට 14.3 කින් ඉහළ ගියේය. 1996 දී සියයට 4.7 ක්වූ අපනයන පරිමාණ දර්ශකයේ වර්ධනය 1997 දී සියයට 11.1 ක් විය. අපනයන ඉල්ලුමෙහි වූ වර්ධනයට අමතරව, 1997 වර්ෂයේදී නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයේ ඉහළ ක්‍රියාකාරිත්වයට දයක වූ අනෙකුත් ප්‍රධාන කරුණු වූයේ විදුලිබල උත්පාදන ධාරිතාව ඉහළයාම, කාර්මික අංශයේ කම්කරු ආරවුල්හි සමනයක් ඇතිවීම සහ අවසන් අයවැය වාර්තා දෙක මගින් කාර්මික අංශය සඳහා සානුබලයන් ලබාදීම යන ඒවාය.

වසරේ මුල් භාගය තුළ ජලවිදුලිබල උත්පාදනයේ අඩුවීමක් තිබුනත් ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ ඉහළගිය තාප විදුලි උත්පාදනය 1997 වර්ෂයේ විදුලිය සැපයුම ඇණහිටීමකින් තොරව පවත්වාගෙන යාමට හේතුවිය. නව තාප විදුලි බලාගාර තුනෙහි ක්‍රියාකාරිත්වයත් සමගම ජාතික විදුලි පද්ධතිය හරහා සැපයෙන විදුලිය උත්පාදන ධාරිතාවය සියයට 12 කින් ඉහළ ගියේය. ජල විදුලිය සියයට 65 ක් හා තාප විදුලිය සියයට 35 ක්

වශයෙන් විදුලි සැපයුම් සංයුතියෙහි ඇතිවූ වෙනස්වීම, ජල විදුලිය මත වූ පමණට වැඩි රැදියාව අඩුකරලීමට හේතු වූ අතර, එය විදුලිය සැපයුම අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීමටද උපකාරි වෙයි. ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ විදුලි උත්පාදන ධාරිතාවය 1992 දී සමනල වැව ජලවිදුලිබල ව්‍යාපෘතිය ඇරඹීමෙන් පසුව ප්‍රථම වතාවට ඉහල ගියේ 1997 දීය. කෘෂිකාර්මික, නිමැවුම් කර්මාන්ත, ඉදිකිරීම් යන අංශයන්ගේ ප්‍රසාරණයත්, සංචාරකයන්ගේ පැමිණීම ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පැමිණීමත් නිසා සේවා අංශය සඳහා වන ඉල්ලුමේ වර්ධනයක් පිළිබිඹු කරමින් සේවා අංශය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව වඩා හොඳ ක්‍රියාකාරිත්වයක් දක්විය. මීට අමතරව මූල්‍ය, වරාය සහ නෞකාගාර සේවා සහ සංනිවේදනය යන උප අංශයන්ගේ නවීකරණ සහ ප්‍රසාරණ වැඩසටහන් ද සේවා අංශයේ නිෂ්පාදනය ඉහළයාමට දයක විය. සේවා අංශය 1997 දී සියයට 7 කින් වර්ධනය වූ අතර, දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ මූර්ත වර්ධනයට එහි දයකත්වය සියයට 56 ක් විය. 1997 වර්ෂයේ මෙම අංශය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 51 කට හිමිකම් පෑවේය.

පවත්නා සාධක පිරිවැය යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය සියයට 15.5 කින් වර්ධනය වෙමින් 1997 දී රුපියල් බිලියන 804 ක් විය. ඒ අනුව, ආර්ථිකයේ සමස්ත මිල ගණන් වෙනස්වීම පිළිබිඹු කරන මිණුමක් වන දළ දේශීය නිෂ්පාදන අවධමනකය හෙවත් ගම්‍ය මිල දර්ශකය 1997 දී සියයට 8.5 කින් ඉහළ ගිය අතර, 1996 වර්ෂයේ එහි වර්ධනය සියයට 12.1 ක් විය. මෙම ප්‍රවණතාවය 1997 වර්ෂයේ අනෙකුත් සමස්ත මිල දර්ශකයන්ගෙන් ද පිළිබිඹු විය.

පවත්නා වෙළෙඳපොළ මිල යටතේ දළ දේශීය වියදම සියයට 13.9 ක ඉහළයාමක් පිළිබිඹු කරමින් රුපියල් බිලියන 953 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. සමස්ත වියදමෙන් වැඩිම කොටසකට හිමිකම් කියන පරිභෝජන වියදම 1997 දී සියයට 13.2 කින් ඉහළ ගියේය. 1997 වර්ෂයේ සියයට 7-10 අතර වන පාරිභෝගික මිල ගණන්හි ඉහළයාම සමඟ සසඳන කල, මෙයින් මූර්ත පරිභෝජනයේ ඉහළ යාමක් පෙන්නුම් කරයි. කෙසේ වුවත්, මූර්ත පොලී අනුපාතිකයන්හි පහත වැටීමක් තිබියදීත්, වර්ධනය වන ඒක පුද්ගල ආදායමත් සමඟ ආන්තික ඉතිරිකිරීම් නැඹියාවේ වූ ඉහළයාමක් පෙන්නුම් කරමින් පරිභෝජනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස පහතයෑම අවධානයට ලක්කිරීම වැදගත්ය. ඉතිරිකිරීම් නැඹියාවේ මෙම ඉහළ යාම මූර්ත පොලී අනුපාතිකයන් ධන මට්ටමක පවත්වා ගනිමින් හා තැන්පත්කරුවන්ට සෑහෙන තරමින් ආකර්ෂණය වන පොලී අනුපාතිකයක් පිරිනමමින් අඛණ්ඩව පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. පවත්නා මිල ගණන් යටතේ පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම 1997 වර්ෂයේදී සියයට 13.1 අනුපාත-යකින් ඉහළ ගිය අතර, 1996 වර්ෂය සඳහා එම වර්ධනය සියයට 16.4 ක් විය. පරිභෝජන වියදමෙහි ඉහළයාම පරිභෝජන භාණ්ඩයන්ගේ ආනයන පරිමාව ඉහළයාම, භාණ්ඩ හා සේවා බදු අයභාරයෙහි ඉහළයාම, නව මගී මෝටර් රථ හා මෝටර් බයිසිකල් ලියාපදිංචි කිරීම ඉහළයාම වැනි විවිධ දර්ශක වලින් පිළිබිඹු වෙයි. ප්‍රවාහනය, දුරකථන සංනිවේදනය සහ විදුලිබලය වැනි සේවාවන්ද ඇතුලත් ගෘහස්ත සේවාවන් සඳහා වන ඉල්ලුමද 1997 වර්ෂයේදී ප්‍රසාරණය විය. වැටුප් සහ වේතන හා රාජ්‍ය ආයතනයන්ගේ භාණ්ඩ හා සේවා වියදම ඇතුලත් වන රාජ්‍ය පරිභෝජන වියදම 1997 වර්ෂයේදී සියයට 13.8 කින් ඉහළ ගිය අතර, 1996 දී එම වර්ධනය සියයට 5.8 ක් විය.

දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය 1997 වර්ෂය සඳහා සියයට 16.6 ක වර්ධනයක් පෙන්වමින් රුපියල් බිලියන 217 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇත. 1996 දී දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙහි අනුපාතයක් වශයෙන් දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 24.2 ක් වූ අතර 1997 දී එය සියයට 24.4 ක් විය. පෞද්ගලික ආයෝජනය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් සියයට 18 සිට සියයට 18.9 දක්වා ඉහළ ගියේය. කෙසේ වුවත් රාජ්‍ය අංශය විසින් කරන ලද ආයෝජනය සියයට 6.2 සිට සියයට 5.5 දක්වා පහත වැටිණ. ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයෙහි වර්ධනය ආයෝජන භාණ්ඩ ආනයනයෙහි වැඩිවීම ප්‍රධාන ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍යවල අලෙවි පරිමාවෙහි ඉහළයාම, බැංකු අංශය විසින් ප්‍රදනය කළ ණය පරිමාව වර්ධනය වීම සහ විදේශීය සෘජු ආයෝජන ඉහළයාම ආදී විවිධ දර්ශක මගින් පිළිබිඹු විය. රාජ්‍ය ආයෝජනයන් අතර ප්‍රමුඛත්වය හිමිවූයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය, ප්‍රවාහනය සහ ආර්ථික පොදු කාර්ය පහසුකම් සංවර්ධනය වැනි අංශයන්ටය. මෙම උප අංශයන් සමස්ත රාජ්‍ය ආයෝජන වියදමෙන් සියයට 53 ක් විය. දළ දේශීය ඉතිරිකිරීම් අනුපාතය 1996 දී වාර්තා වූ සියයට 15.3 සිට 1997 දී සියයට 17.3 ක් දක්වා වැඩිවිය. ප්‍රධාන වශයෙන් රාජ්‍ය වියදම් මනාව සංවිධානය කිරීම හා පිරිමැසීම නිසා රජයේ නිර්-ඉතිරිකිරීම් පහත වැටීමත්, පෞද්ගලික අංශයේ ඉතිරිකිරීම්, විශේෂයෙන් සමාගම් ඉතිරිකිරීම් ඉහළ මට්ටමක පැවතීමත්, 1996 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 1997 වර්ෂයේදී ඉතිරිකිරීම් අනුපාතිකය වැඩිවීමට හේතුවිය. 1996 දී සියයට 19.0 ක් වූ ජාතික ඉතිරිකිරීම් අනුපාතය ද 1997 දී සියයට 21.4 දක්වා ඉහළ ගියේය.

2.2 ආංශික ක්‍රියාකාරිත්වය

වන හා දව ආදී ද්‍රව්‍යයන්ද ධීවර උප අංශයද ඇතුලත් කෘෂිකාර්මික අංශය 1997 දී සියයට 3.1 කින් ඉහළ ගිය අතර, මෙයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ තේ උප අංශයෙහි වර්ධනය හා වී, පොල් හා ධීවර යන උප අංශයන් යහපත් තත්ත්වයකට පත්වීමයි. 1996/97 මහ කන්නයේ හා 1997 යල කන්නයේ යන දෙකන්නයෙහිම වී අස්වැන්න මෙට්‍රික් ටොන් දශ ලක්ෂ 2.24 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර, එය 1996 වර්ෂයේ නිෂ්පාදනයට සාපේක්ෂව සියයට 8.6 ක ඉහළ යාමකි. ප්‍රධාන වශයෙන් පෞද්ගලික අංශයේ වඩා යහපත් කළමනාකරණය හේතුවෙන් තේ නිෂ්පාදනය සියයට 7.2 කින් ඉහළයාමත්, පොල් නිෂ්පාදනය සියයට 3.3 ක වර්ධනයක් පෙන්වමින් අර්ධ වශයෙන් ප්‍රකෘති තත්ත්වයට ළඟාවීමත් නිසා, වතු වගා අංශය සමස්තයක් වශයෙන් 1997 වර්ෂය තුළදී හොඳින් ක්‍රියාත්මක විය. 1996

වර්ෂයට සාපේක්ෂව සියයට 14.5 කින් වර්ධනය වෙමින්, 1997 වර්ෂයේ කොළඹ තේ වෙන්දේසියෙහි සාමාන්‍යය මිල රුපියල් 119.40 ක් විය. මිල ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවූයේ ලෝක තේ සැපයුම නොවෙනස් මට්ටමක පැවතීම හා ශ්‍රී ලංකා තේ වලට ස්වාධීන පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය රටවල් වලින් වූ ඉල්ලුමෙහි වැඩිවීමයි. තේ මිල ඉහළයාම එම උප අංශයට වැදගත් වන්නේ නිෂ්පාදක ලාභය ඉහළයාම තුළින් තේ වගාව හා තේ කර්මාන්තශාලාවන්ට කෙරෙන ආයෝජනයන් ඉහළ යන බැවිනි. වර්ෂයේ අග කාර්තුවේ පැවති අධික වර්ෂාව හේතුවෙන්, 1997 වර්ෂයේ රබර් නිෂ්පාදනය සියයට 5.8 කින් පහත වැටිණි. මීට අමතරව, නිෂ්පාදන මිල ගණන් පහත වැටීම හේතුවෙන් නිෂ්පාදන ලාභයන් තදබල ලෙසින් පහත වැටුණු අතර, රබර් වගාව ආශ්‍රිතව පවත්නා ශ්‍රම හිඟයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළයාමේ පීඩනයකටද ලක්ව ඇත.

කෘෂිකාර්මික අංශයේ එකතු කළ වටිනාකමෙන් සියයට 52 ක් වන අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික අංශය 1997 දී සියයට 0.5 කින් වර්ධනය විය. මෙම උප අංශයෙහි එළවළු, සුළු අපනයන භෝග සහ සත්ව පාලන නිෂ්පාදනයන්ගේ නිෂ්පාදනය ඉහළ ගිය අතර, අතුරු ආහාර භෝග, පළතුරු සහ උක් නිෂ්පාදනය පහත වැටිණ. මෙම උප අංශයේ අඩු වර්ධනය පොහොර භාවිතයේ වූ අඩුවීමත් (සියයට 5 කින්) 1996 වර්ෂයට සාපේක්ෂව මිරිස්, ළූණු, අර්තාපල් හා එළවළු ආනයනයන්ගේ ඉහළයාමක් මගින් පිළිබිඹු වෙයි.

2.2 සංඛ්‍යා සටහන
අනෙකුත් කෘෂිකාර්මික උප අංශයේ සංයුතිය

අංශය	1982 ස්ථාවර මිල අනුව එකතු කළ වටිනාකම (රු.දශලක්ෂ)			
	1994	1995(අ)	1996(අ)	1997(අ)
එළවළු	5,181	5,541	5,765	5,800
අතුරු ආහාර භෝග (ආ)	3,602	3,673	3,687	3,466
සුළු අපනයන භෝග (ඇ)	1,603	1,462	1,543	1,666
උක්	257	287	279	254
දුම්කොළ	210	175	169	176
සත්ව පාලනය (ඈ)	1,117	1,248	1,344	1,359
අනෙකුත්	1,697	1,635	1,725	1,856
එකතුව	**13,667**	**14,021**	**14,512**	**14,577**

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික

(ආ) අතුරු ආහාර භෝග කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් අර්තාපල්, මිරිස්, රතුළූණු, ලොකුළූණු, මුංඇට, කව්පි, කුරක්කන් යන භෝගවලින් සමන්විත වේ.

(ඇ) සුළු අපනයන භෝග කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් කෝපි, ගම්මිරිස්, කුරුඳු, කරාබුනැටි, කජු, බුලත් යන භෝගවලින් සමන්විත වේ.

(ඈ) සත්ව පාලන කාණ්ඩය ප්‍රධාන වශයෙන් කිරි, බිත්තර, කුකුල් මස් හා අනෙකුත් මස් නිෂ්පාදන කටයුතුවල එකතු කළ අගයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

1996 වර්ෂයේදී පසුබෑස්මක් පෙන්නුම් කළ ධීවර උප අංශය මුහුදු හා මිරිදිය දෙඅංශයෙන්ම නිෂ්පාදන වර්ධනයක් පෙන්වමින් 1997 වර්ෂයේදී යථා තත්ත්වයට පත්විය. ඒ අනුව ධීවර උප අංශයේ නිෂ්පාදනය 1996 වාර්තා කළ මෙට්‍රික් ටොන් 228,550 මට්ටමේ සිට 1997 මෙට්‍රික් ටොන් 240,000 දක්වා සියයට 5 කින් වර්ධනය විය.

ඉදිකිරීම් අංශයේ වූ ප්‍රසාරණයෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, කැනීම් අංශයේ නිෂ්පාදනවල වූ වර්ධනය පිළිබිඹු කරමින් පතල් හා කැනීම් උප අංශය 1997 දී සියයට 3.4 කින් වර්ධනය විය. කෙසේ වුවත් මෙම වර්ධන අනුපාතිකය 1996 ට වඩා අඩු මට්ටමක පවතී. වර්ෂයේ දෙවන භාගයේදී මැණික් සහ ගෙවුඩ සඳහා වන අපනයන ඉල්ලුම අඩුවූ අතර ඊට හේතු වූයේ නැගෙනහිර ආසියානු රටවල වූ මූල්‍ය අර්බුදය සහ ජපානයෙන් වූ ඉල්ලුමේ අඩුවීමයි. ඛනිජ වැලි සහ මිනිරන් නිෂ්පාදනයද 1997 වසරේ අඩුවිය. ඛනිජමය අපනයනයන්ගෙන් ලැබෙන ආදායම 1997 වර්ෂයේ දී, එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශ ලක්ෂ 90 ක් වශයෙන් 1996 දී පැවති මට්ටමේම වූ අතර, අපනයන පරිමාව 1997 දී සියයට 4 කින් අඩු විය.

කර්මාන්ත නිෂ්පාදන, තේ, රබර් හා පොල් මද නිෂ්පාදන සැකසීම හා කුඩා කර්මාන්ත යන උප අංශයන් ගෙන් සමන්විත නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශය 1997 වර්ෂයේදී සියයට 9.3 කින් වර්ධනය වුනු අතර, 1996 දී එම වර්ධනය සියයට 6.5 ක් විය. මුළු නිෂ්පාදන කර්මාන්ත අංශයෙන් සියයට 80 ක් නියෝජනය කරන නිෂ්පාදන කර්මාන්ත උප අංශය කාර්මික ආරවුල් පහත වැටීම, කාර්මික නිෂ්පාදන අපනයන සඳහා පැවති දැඩි ඉල්ලුම සහ 1997 අයවැය යෝජනා මගින් අපනයනාභිමුඛ කාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා තවදුරටත් ප්‍රෝත්සාහයන් සැපයීම සහිත පසුබිම යටතේ මූර්ත වශයෙන් සියයට 10.3 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. 1997 වර්ෂයේදී කාර්මික අපනයන පරිමාව සියයට 11 කින් වර්ධනය වූ අතර, අපනයන පරිමාව සංවර්ධනය-වීමෙහිලා අඛණ්ඩව ඉදිරියෙන් සිටින්නේ සියයට 11.8 කින් වර්ධනය වූ ඇඟළුම් අංශයයි. සම් හා රබර් නිෂ්පාදන අපනයනයන්ගේද සැලකිය යුතු වර්ධනයක් දකිය හැකිවිය. ශ්‍රී ලංකාවේ මුළු අපනයන ඉපැයුම් වලින් සියයට 70 කට ම හිමිකම් පෑවේ රුපියල් බිලියන 203 ක් වූ කාර්මික අපනයනයි. 1996 වාර්තා කළ සියයට 1.0 ක වර්ධනයත් සමඟ සසඳන කල කෘෂි නිෂ්පාදන සැකසුම් කර්මාන්ත වැඩි වේගයකින් (සියයට 3) වර්ධනය වූ අතර ඊට හේතු වූයේ තේ සහ පොල් නිෂ්පාදනයේ වූ ඉහළ යාමයි.

කුඩා කර්මාන්ත අංශය සියයට 7.0 ක වර්ධන වේගයක් වාර්තා කළේය. කලින් වර්ෂය සමඟ සැසඳීමේදී කුඩා කර්මාන්ත උප අංශයේ යහපත් ක්‍රියාකාරිත්වයට හේතුවූයේ 1997 වර්ෂයේදී කෘෂිකර්මාන්තය යථා තත්ත්වයට පත්වීම, ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රසාරණයවීම සහ සංචාරක කර්මාන්තයේ වූ වර්ධනයයි. වී කෙටීම, අනෙකුත් වතු නොවන භෝගයන් ගේ සැකසීම් කටයුතු, ගඩොල් නිෂ්පාදනය, ඉදිකිරීම් කර්මාන්තයට අවශ්‍ය ගල් කැඩීම සහ ලී වැඩ හා සංචාරකයන් අරමුණු කොට නිපදවන හස්ත කර්මාන්ත වර්ෂය තුළදී ප්‍රසාරණය විය. රැකියා උත්පාදනය, කාර්මික නිෂ්පාදන ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවලට බෙදහැරීම සහ භාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ අන්තර් ආංශික සම්බන්ධතා සංවර්ධනය කිරීම යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් කුඩා කර්මාන්ත ඉතා වැදගත් කාර්ය භාරයක් ඉටු කරයි. මෙම අංශයන් හඳුනා ගනිමින් අපනයනය සඳහා, භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කරන කුඩා

කර්මාන්තවලටද බදු විරාම, පිරිවැටුම් බද්දෙන් සහ ආනයනික බද්දෙන් නිදහස් කිරීම වැනි එතෙක් මහා පරිමාණයේ කර්මාන්තවලට පමණක් ලබාදුන් සානුබලයන් 1997 අයවැය මගින් ලබා දුන්නේය. මෑත කාලීනව කුඩා කර්මාන්ත අංශයේ සිදුවූ වැදගත් වර්ධනයක් වන්නේ පරිගණක එකලස් කිරීම, සංනිවේදන උපකරණ සහ අනෙකුත් ඉලෙක්ට්‍රොනික් උපකරණ නිෂ්පාදනයන් කුඩා පරිමාණයෙන් නිපදවීමේ ප්‍රවණතාවයක් ඇතිවීමයි. වඩාත් තාක්ෂණයට යොමුවුනු මෙවැනි කර්මාන්ත ඇතිවීම ශුභදායක වනුයේ එමගින් උගත් හා තාක්ෂණික සමත්කම් ඇති ශ්‍රමිකයන්ට රැකියා අවස්ථාවන් ලබාදිය හැකි බැවිනි.

1996 වර්ෂයේ වාර්තා කළ සියයට 3.4 ක පහත් වර්ධන වේගය සමඟ සැසඳීමේදී ඉදිකිරීම් අංශයේ වර්ධනය සියයට 5.4 ක් විය. ඉදිකිරීම් අංශයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වූයේ නිවාස සහ වාණිජ කටයුතු සඳහා ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම්, මාර්ග ඉදිකිරීම සහ වාරිමාර්ග පුනරුත්ථාපනය හා නඩත්තු කිරීමයි. ඉදිකිරීම් අංශයේ වූ මෙම වර්ධනය ඉදිකිරීම් සඳහා අවශ්‍ය මූලික ද්‍රව්‍ය වන සිමෙන්ති, සෙවිලි ද්‍රව්‍ය සහ වානේ වැනි ද්‍රව්‍යයන්ගේ අලෙවියෙහි වර්ධනයට සමගාමී විය.

1997 වර්ෂයේදී ප්‍රවාහනය ගබඩා කිරීම හා සංනිවේදන අංශය සියයට 7.8 කින් වර්ධනය විය. ටෙලිකොම් ආයතනයත් අනෙකුත් පෞද්ගලික ආයතන මගිනුත් සිදුකළ පොදු කාර්ය පහසුකම් ප්‍රසාරණ වැඩසටහන් වලින් ප්‍රතිලාභ ලැබූ සංනිවේදන උප අංශය මෙම අංශයේ වඩා වැඩි වර්ධන වේගයක් පවත්වා ගත්තේය. 1996 වර්ෂයේදී සියයට 16 කින් වර්ධනය වූ වරාය සේවාවන් 1997 දී ඊටත් වඩා මැනවින් ක්‍රියාත්මක විය. වරාය සේවාවන්ගේ වර්ධනය නැව් භාණ්ඩ හැසිරවීම, බහලු භාණ්ඩ හැසිරවීම හා ප්‍රතිනැව්ගත කිරීම යන අංශයන් තුළ දක්නට ලැබුණි. මෙම ක්‍රියාකාරකම් පිළිවෙලින් සියයට 18 ක, 24 ක හා 16 ක වර්ධනයක් වාර්තා කළේය. කොළඹ වරායට පැමිණෙන නැව් සංඛ්‍යාව සියයට 5 කින් ඉහළ ගියේය. මෙම සංවර්ධනයත් සමඟ කොළඹ වරායේ කාර්යක්ෂමතාවයද ඉහළ ගිය අතර, එය පිළිබිඹු කරමින් 1996 දී 23 ක්ව පැවති පැයකට දොඹකරයකින් හසුරුවන බහලු ප්‍රමාණය 1997 දී 26 දක්වා ඉහළ ගියේය. කෙසේ වුවත් ත්‍රිකුණාමලය සහ ගාලු වරායන්ගේ භාණ්ඩ ප්‍රවාහනයේ අඩුවීමක් වාර්තා විය. මෙම සංවර්ධනයන් තිබියදීත්, වරාය කටයුතුවල අනාගත සංවර්ධනය උදෙසා අවධානය යොමු වියයුතු අංශයන් රාශියක් පවතී. කොළඹ වරාය උපරිම ධාරිතාවයෙන් ක්‍රියාත්මකවීම නිසා වැඩිවන ඉල්ලුම සපුරාලීමට අපහසු-වීමෙන්, වරායට පැමිණෙන නැව් නවතා තැබීමට සිදුවන කාලය සැලකියයුතු අන්දමින් ඉහළ ගොස් ඇත. නෞකාගාර සේවාවන්ගේ ව්‍යාප්තියද සලකා බලන වර්ෂය තුළදී වරාය සේවාවන්ගේ මනා ක්‍රියාකාරිත්වය පවත්වා ගැනීමට දායක විය.

ටෙලිකොම් හා පෞද්ගලික දුරකතන ආයතනයන්ගේ දායකත්වය ලබාගත් සංඛ්‍යාව 1996 වර්ෂයට සාපේක්ෂව 1997 දී සැලකිය යුතු අන්දමින් ඉහළ ගියේය. 1996 වසර අග වනවිට ටෙලිකොම් ආයතනයෙන් නව දුරකතන සේවා ලැබූ සංඛ්‍යාව 22,800 ක් වූ අතර එය 1997 අග වනවිට 28,300 ක් විය. පෞද්ගලික අංශයෙන් දුරකතන ග්‍රාහකත්වය ලැබූ සංඛ්‍යාව 1996 දී 21,928 ක් වූ අතර 1997 දී එය 35,616 ක් විය. දුරකතන සේවාවන් සපයන නව ආයතන දෙකක්, සන්ටෙල් සහ ලංකා බෙල් සිය ව්‍යාපෘතීන් ප්‍රසාරණය ඇරඹීම නිසා වසරේ දෙවන භාගයේදී සංනිවේදන සේවාවන් තවදුරටත් වැඩි දියුණු විය. මේ අතර, ශ්‍රී ලංකා ටෙලිකොම් ආයතනයෙන් සියයට 35 ක් ජපානයේ නිපොන් ටෙලිග්‍රාෆ් සහ ටෙලිෆෝන් (එන්ටීටී) ආයතනය විසින් අත්පත් කරගැනීම සහ එම ආයතනය නවීන තාක්ෂණය උපයෝගී කරගනිමින් නිෂ්පාදන හා කළමනාකරණ කාර්යක්ෂමතාව-යෙන් යුතු ව්‍යාප්තිකරණ ව්‍යාපෘතීන්ද ඇරඹීම ද මෙම අංශයේ එකතු කළ අගය ඉහළ දැමීමට දායක විය. දුරකතන සේවාවන්ගේ සංවර්ධනයත් සමඟ දුරකතන ඝනත්වය හෙවත් එක් දුරකතනයක් සඳහා වන පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව 1996 දී වූ 72 සිට 1997 දී 58 දක්වා වැඩිදියුණු විය. දුරකතන සේවාවන්ගේ ප්‍රසාරණයත් සමඟ, සෙවි ඇමතුම් පහසුකම්, කෙටි සංකේත ඇමතුම් පහසුකම්, ග්‍රාහක බැහැර බව දැක්වීමේ පහසුකම්, පොරොත්තු ඇමතුම් පහසුකම් හා සංවාද ඇමතුම් පහසුකම් ආදිය හඳුන්වාදීම නිසා මෙම අංශයේ ගුණාත්මක භාවය හා කාර්යක්ෂමතාවය ද වර්ධනය විය.

මාර්ග, දුම්රිය සහ ගුවන් සේවාවන්ගෙන් සමන්විත වන ප්‍රවාහන උප අංශය 1997 වර්ෂයේදී සියයට 4.7 කින් වර්ධනය විය. මාර්ග ප්‍රවාහන සේවාවන්ගේ ප්‍රසාරණයට බලපෑ ප්‍රධාන හේතුව වූයේ කෘෂිකාර්මික, නිමැවුම් කර්මාන්ත සහ ඉදිකිරීම් අංශයන්ගේ වූ ප්‍රසාරණය හේතුකොට ගෙන භාණ්ඩ ප්‍රවාහනය සඳහා වන ඉල්ලුමේ ඉහළ යාමයි. සංචාරක කර්මාන්තයේ වූ වර්ධනය ගුවන් ප්‍රවාහන සේවාවන් යථා තත්ත්වයට පත්කිරීමට ආධාරක විය. 1996 වර්ෂයේදී එයාර් ලංකා සමාගම විසින් ප්‍රවාහනික මගී කිලෝමීටර් සංඛ්‍යාව දශ ලක්ෂ 3,809 ක් වූ අතර, 1997 දී එය දශලක්ෂ 4,304 දක්වා ඉහළ ගියේය.

තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාමෙහි වූ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් ගාමකත්වය සැපයුවේ විදේශ වෙළෙඳාමෙහි වූ ප්‍රසාරණයයි. 1997 වර්ෂයේදී මූර්ත වශයෙන් අපනයනයන් සියයට 11.6 කින්ද ආනයනයන් සියයට 10.5 කින්ද ඉහළ ගියේය. දළ දේශීය නිෂ්පාදනයට තොග හා සිල්ලර වෙළෙඳාමෙන් කෙරෙන දායකත්වය 1997 දී සියයට 22 ක් වශයෙන් ඉහළ ගිය අතර, සමස්ත දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනයට වර්ෂය තුළදී එම අංශයේ දායකත්වය සියයට 22.4 ක් විය.

බැංකු, නිශ්චල දේපල හා මූල්‍ය සේවා අංශය 1997 දී සියයට 9.8 ක වර්ධන වේගයක් වාර්තා කළේය. සංචිත අනුපාතිකය අඩු කිරීමත්, මූල්‍ය ක්‍රමයට විදේශීය අරමුදල් ගලා ඒම ඉහළයාම නිසාත්, වාණිජ බැංකුවල ද්‍රවශීලතාවය ඉහළ ගියේය. සංචිත අනුපාතය පහත දැමීම වාණිජ බැංකු සතු අරමුදල්වල සැබෑ පිරිවැය අඩුකිරීමට ද හේතුවිය. වාණිජ බැංකු ඔවුන්ගේ ණයදීමේ අනුපාතය තරමක් දුරට පහත දැමුවත්, ඊට වැඩි අනුපාතයකින් තැන්පත්කරුවන්ට

ගෙවන පොලී අනුපාත පහත දැමූ බැවින් එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ණය පොලී අනුපාතිකය සහ තැන්පතු අනුපාතිකය අතර පරතරය පුළුල් විය. මෙම කරුණුත් මීට අමතරව ආර්ථික ක්‍රියාකාරිත්වයේ ඉහළ යාමත් 1997 වර්ෂයේ වාණිජ බැංකුකරණ අංශයේ ලාභදායකත්වයට ධනාත්මක බලපෑමක් ඇති කළේය.

1996 සාපේක්ෂව සියයට 21 කින් ඉහළ යමින් 366,165 ක් වශයෙන් වර්ධනය වූ සංචාරකයන්ගේ පැමිණීම 1997 දී ප්‍රකෘති තත්ත්වයට පත්විය. සංචාරක ව්‍යාපාරයෙන් ලැබෙන දළ ආදයම 1996 දී වූ එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශ ලක්ෂ 166 සිට 1997 දී එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශ ලක්ෂ 209 දක්වා සියයට 26 කින් ඉහළ ගියේය. 1996 දී සියයට 39 ක් වූ වර්ගීකරණය කරන ලද හෝටල්වල කාමර පරිහරණය කිරීමේ අනුපාතය 1997 දී සියයට 48 ක් දක්වා ඉහළයාම හෝටල් සේවාවන්ගේ ප්‍රසාරණයට හේතුවිය.

2.3 වියදම

පරිභෝජන වියදමෙන් සහ දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයෙන් සමන්විත වන දළ දේශීය වියදම 1997 වර්ෂයේදී සියයට 13.9 ක වර්ධනයක් පෙන්වමින් රුපියල් බිලියන 953 ක් ලෙස ඇස්තමේන්තු කර ඇත.

1996 වර්ෂයේ පැවති රුපියල් බිලියන 650 ක මට්ටමේ සිට සියයට 13.2 ක වර්ධනයක් දක්වමින් පරිභෝජන වියදම 1997 දී රුපියල් බිලියන 736 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කර ඇත. සමස්ත පරිභෝජන වියදමෙන් සියයට 87 ක් නියෝජනය කරන පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම සියයට 13.1 ක වර්ධනයක් සලකුණු කරමින්, 1996 වර්ෂයේ පැවති රුපියල් බිලියන 569 ක සිට රුපියල් බිලියන 644 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. මෝටර් රථ සහ මෝටර් බයිසිකල් වැනි කල් පවතින පරිභෝජන භාණ්ඩවල පරිභෝජන වියදම ඉහළ යාමත්, විදේශ සංචාරය වැනි සේවාවන් සඳහා වන වියදම ඉහළ යාමත් නිසා ආනයනිත භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවා සඳහා වන පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදම වැඩි අනුපාතයකින් වර්ෂය තුළදී ඉහළ ගියේය. දේශීය වශයෙන් නිෂ්පාදිත භාණ්ඩ හා සේවාවන් අතර ආහාර ද්‍රව්‍ය සහ කාර්මික නිෂ්පාදන සඳහා වන පාරිභෝගික වියදම සැලකිය යුතු වර්ධනයක් වාර්තා කළ අතර, එහි දායකත්වය පෞද්ගලික පරිභෝජන වියදමෙහි වර්ධනයෙන් සියයට 69 කට දායක විය.

දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 16.6 කින් ඉහළ ගොස් 1997 දී රුපියල් බිලියන 217 ක් විය. පෞද්ගලික ආයෝජනය රුපියල් බිලියන 169 ක් වූ අතර එය සමස්ත දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයෙන් සියයට 78 ක් විය. පෞද්ගලික ආයෝජනය ඉහළයාමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවූයේ ආයෝජන වාතාවරණයේ ඇතිවූ වැඩිදියුණු වීමය. රුපියල් දශලක්ෂ 7,873 ක් වූ (එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශලක්ෂ 134) විදේශීය සෘජු ආයෝජන සහ රුපියල් දශලක්ෂ 10,602 ක් වූ (එක්සත් ජනපද ඩොලර් දශලක්ෂ 176) දිගුකාලීන විදේශීය ප්‍රාග්ධනයේ පෞද්ගලික අංශයට වූ දළ ගලා ඒම යන අයිතමයන් එක්ව 1996 වර්ෂයේ මෙන් 1997 දී ද පෞද්ගලික ආයෝජනයෙන් සියයට 11 කට දායක විය. රාජ්‍ය ආයෝජන වැඩසටහන යටතේ රජයේ අමාත්‍යාංශ සහ දෙපාර්තමේන්තුවල ප්‍රාග්ධන තොගය ඉහළ දැමීම සඳහා රජය විසින් මූර්ත වත්කම් අත්පත් කරගැනීම පිළිබිඹු කරන රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය 1997 දී සියයට 27.4 කින් වැඩිවෙමින් රුපියල් දශ ලක්ෂ 30,000 ක් විය. මේ අතර 1996 දී සියයට 10 කින් අඩු වූ රාජ්‍ය ව්‍යවසායනයන්ගේ සහ සමාගම්වල ආයෝජනයන් රුපියල් බිලියන 49 ක් වෙමින් 1997 දී සියයට 2.3 ක ආන්තික වර්ධනයක් පෙන්වීය.

ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයේ ඉහළ යාම ආයෝජන භාන්ඩයන්ගේ ආනයන පරිමාණය සියයට 6 කින් ඉහළයාම මගින් ද පිළිබිඹු වෙයි. දේශීය ආයෝජනයෙහි ආනයනික භාණ්ඩ සංයුතිය 1996 වර්ෂයේ මෙන්ම 1997 වර්ෂයේදී ද සියයට 36 ක් විය. ආයෝජන භාණ්ඩ තුළ යන්ත්‍ර සහ උපකරණ (සියයට 5), ප්‍රවාහන උපකරණ (සියයට 10.9) සහ ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය (සියයට 9.5) සැලකිය යුතු වර්ධනයක් පෙන්වීය. 1997 වර්ෂයේ ආයෝජන භාණ්ඩ සංයුතිය දක්වන අන්දමට ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය ප්‍රධාන වශයෙන් සිදු වී ඇත්තේ නිමැවුම් කර්මාන්ත සහ ප්‍රවාහන, ගබඩා කිරීම හා සංනිවේදන යන අංශවලටය. නිමැවුම් කර්මාන්ත අංශයෙන් වැඩි ආයෝජන ප්‍රමාණයක් සිදුවූයේ ආහාර සහ පාන වර්ග හා රෙදිපිළි සහ ඇඟළුම් යන කර්මාන්තයන්හිය.

2.4 පවත්නා සම්පත් හා එහි උපයෝජනය

දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් හා ආනයනිත භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවාවන්ගෙන් (විදේශීය සම්පත්) සමන්විත වන ආර්ථිකයේ සමස්ත සම්පත් ප්‍රමාණය 1996 දී වාර්තා කළ රුපියල් බිලියන 1,105 සිට 1997 දී රුපියල් බිලියන 1,278 දක්වා ඉහළ ගොස් ඇත. මෙම ඉහළ යාමෙන් රුපියල් බිලියන 122 ක් පවත්නා වෙළෙඳපොළ මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනයේ වර්ධනය නිසා වූ අතර, ඉතිරි බිලියන 51 හි වර්ධනය විදේශීය සම්පත් හි ඉහළයාම නිසා සිදුවිය. මුළු සම්පත් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 59 ක් පරිභෝජනයට ද සියයට 16 ක් ප්‍රාග්ධන සම්පාදනයට ද වෙන්වුනු අතර, ඉතිරි සියයට 25 භාණ්ඩ මත සාධක නොවන සේවාවන්ගේ අපනයනයන්හි පිළිබිඹු විය.

1982 ස්ථාවර මිල ගණන් යටතේ දැක්වෙන සමස්ත සම්පත් ප්‍රමාණය 1997 දී සියයට 7.7 කින් වර්ධනය වූ අතර, 1996 දී එහි වර්ධනය සියයට 3.2 ක් විය. 1996 දී සියයට 3.5 ක් වූ මූර්ත පරිභෝජන වියදමෙහි ඉහළයාම 1997 දී සියයට 4.1 ක් විය. මේ අතර, දළ දේශීය ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය සියයට 4.8 කින් වර්ධනය වූ අතර, 1996 දී එම වර්ධනය සියයට 2.3 ක් විය. සියයට 11 කින් වර්ධනය වූ කාර්මික අපනයන සහ සියයට 9 කින් ප්‍රසාරණය වූ කෘෂිකාර්මික අපනයන ප්‍රමුඛ කොටගත් භාණ්ඩ සහ සාධක නොවන සේවාවන්ගේ අපනයන වර්ධනය සියයට 11.6 ක් විය.

2.3 සංඛ්‍යා සටහන

සම්පත් සංයුතිය සහ උපයෝජනය (1982 ස්ථාවර මිල අනුව)

ශීර්ෂය	ප්‍රතිශතය				ප්‍රතිශතාත්මක වෙනස	
	1982	1995(අ)	1996(අ)	1997(අ)	1996	1997
1. මුළු සම්පත්	100	100	100	100	3.2	7.7
වෙළඳ මිල අනුව ද.දේ.නි.	68	67	67	66	3.8	6.4
භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවා ආනයන	32	33	33	34	2.1	10.5
2. උපයෝගීකරණය	100	100	100	100	3.2	7.7
පරිභෝජනය	60	59	59	59	3.4	7.2
දළ දේශීය ස්ථාවර ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	21	17	16	16	2.3	4.8
රජය	3	2	2	2	-7.6	13.6
රජයේ සංස්ථා හා පෞද්ගලිකඅංශය	18	15	15	14	.3.7	3.7
තොග වෙනස්වීම්	0	0	0	0	150.0	-92.4
භාණ්ඩ හා සාධක නොවන සේවා අපනයන	19	24	24	25	3.2	11.6

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික

2.5 ජාතික ඉතිරිකිරීම්

දේශීය ඉතිරිකිරීම් 1997 වර්ෂය සඳහා රුපියල් දශලක්ෂ 154,450 ක් වශයෙන් ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර, එය පසුගිය වසරට සාපේක්ෂව සියයට 31 ක වර්ධනයකි. දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ප්‍රතිශතයක් වශයෙන් වන දේශීය ඉතිරිකිරීම් 1996 දී වූ සියයට 15.3 ට සාපේක්ෂව 1997 දී සියයට 17.3 ක් දක්වා ඉහළ ගියේය. රජයේ නිර්-ඉතිරිකිරීම් පහත වැටීමත්, සමාගම් අංශයේ ඉතිරිකිරීම්වල ඉහළ යාමත් 1997 වර්ෂයේ දේශීය ඉතිරිකිරීම් ඉහළ යාමට ප්‍රධාන වශයෙන් දයක විය. දේශීය ඉතිරිකිරීම් සහ ශුද්ධ විදේශීය ආදයමේ එකතුවක් ලෙස නිර්වචනය කෙරෙන ජාතික ඉතිරිකිරීම් රුපියල් දශලක්ෂ 190,965 දක්වා ඉහළ ගිය අතර, එය දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 21.4 ක් විය.

2.4 සංඛ්‍යා සටහන

ජාතික ඉතිරිකිරීම් (පවත්නා වෙළෙඳ මිල අනුව)

රුපියල් දශලක්ෂ

ශීර්ෂය	1982	1995(අ)	1996(අ)	1997(අ)
1. වෙළඳ මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය	99,238	667,772	768,128	890,485
2. දේශීය ඉතිරිකිරීම්	11,770	102,111	117,761	154,450
3. විදේශීය ශුද්ධ සාධක ආදයම	-1,959	-6,958	-11,258	-9,934
4. විදේශීය ශුද්ධ පෞද්ගලික පැවරුම්	5,494	34,820	39,242	46,449
5. ජාතික ඉතිරිකිරීම්	15,305	129,973	145,674	190,965
6. දේශීය ඉතිරිකිරීම් අනුපාතිකය (අංක 2 අංක 1 හි % ලෙස)	11.9	15.3	15.3	17.3
7. ජාතික ඉතිරිකිරීම් අනුපාතිකය (අංක 5 අංක 1 හි % ලෙස)	15.4	19.5	19.0	21.4

මූලය : ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

(අ) තාවකාලික